

Aansturing CVW

Aanleiding

- In de huidige situatie bij de operationele versterking in Groningen wordt opdrachtverlening en betaling aan private uitvoeringspartijen zoals ingenieursbureaus en aannemers, gedaan door het CVW in opdracht van de NAM. Deze nu nog bestaande directe betrokkenheid van de NAM bij de operatie is onwenselijk. Echter, voor de continuïteit van de operatie en de onwenselijkheid van het overnemen van dit private contract door de Staat is het noodzakelijk om het contract van het CVW voor de restant van dit jaar bij de NAM (hierna: PSB-contract) te laten. Daarmee krijgt de Staat tijd om een nieuwe publieke uitvoeringsorganisatie neer te zetten.
- Dat levert de situatie op dat de NAM formeel opdrachtgever is van het CVW, terwijl de wens van alle partijen, inclusief NAM, is dat de feitelijke aansturing door de NCG plaatsvindt, zonder inhoudelijke betrokkenheid van de NAM. Op deze manier kan de versterkingsoperatie de facto publiek aangestuurd worden, ook al is deze de jure nog privaat.
- In dit memo wordt toegelicht op welke manier aansturing door de NCG van het CVW geregeld is.

Toelichting

- Zodra het PSB-contract eindigt en de overheid zelf aan de knoppen zit, komt er een einde aan de hybride situatie dat het CVW onder contract staat bij de NAM maar door de NCG wordt aangestuurd.¹ Tot die tijd zijn er een aantal afspraken nodig om de aansturing van het CVW door de NCG onder het (lopende) PSB-contract mogelijk te maken. Deze landen in de volgende documenten, die hieronder kort worden toegelicht:

1. Tijdelijke overeenkomst Operationalisering Aansturing Versterkingsoperatie ('IBOV+').
2. Samenwerkingsovereenkomst NCG-CVW ('SOK').
3. Aangepast Instellingsbesluit NCG.
4. Mandaatsbesluit directeur NCG.
5. Het Project Service Bureau contract NAM-CVW (PSB-contract).

Dit alles vindt plaats tegen de achtergrond van de nieuwe publieke governance van de versterkingsoperatie, zoals wordt vastgelegd in het Besluit Versterken.

- Hieronder worden de documenten toegelicht, waardoor duidelijk is hoe de samenhang is.

Besluit versterken

- Op basis van de gemaakte governance afspraken tijdens het bestuurlijk overleg van 11 maart 2019 is er een beleidsregel opgesteld. Hiermee wordt invulling gegeven aan de verantwoordelijkheid van de minister van EZK voor de veiligheid als gevolg van de gaswinning in Groningen tot er een wettelijke regeling van kracht is. Eén van de gemaakte afspraken is dat er één publieke uitvoeringsorganisatie komt die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de versterking. Belangrijke andere afspraak is dat gemeenten opdrachtgever worden van de uitvoeringsorganisatie. De huidige NCG is de voorloper van deze uitvoeringsorganisatie. De lokale plannen van aanpak zijn leidend bij de versterkingsoperatie.
- De verwachting is dat de uitvoeringsorganisatie vanaf 2020 operationeel is.
- Tot die tijd zijn er aanvullende overeenkomsten/besluiten nodig (IBOV+ en SOK) om de NAM op afstand te kunnen houden.
- De Beleidsregel geldt totdat de wetgeving er is.

¹ In beginsel loopt het contract van de NAM met het CVW op 31 december 2019 af, maar EZK heeft de optie om de NAM dit contract met 2 keer een half jaar te laten verlengen. EZK is van plan geen gebruik te maken van deze optie gezien de breed gedeelde wens om op korte termijn over te gaan tot een algehele publieke versterkingsoperatie waarbij de NAM volledig op afstand is gezet.

Ad 1 IBOV+ tussen Staat-NAM

- De Tijdelijke overeenkomst Operationalisering Aansturing Versterkingsoperatie is een uitwerking van de Interim Betalingsovereenkomst Versterking (IBOV) van november 2018; daarom wordt deze nieuwe overeenkomst tussen de Staat en NAM afgekort als IBOV+.
- De versterkingsoperatie wordt publiek ingericht, waarbij de NAM in de praktijk alleen nog de financiële verplichting voor de kosten van de uitvoering en de versterking voor de veiligheid zal dragen. Wetgeving om dit te realiseren is nog in voorbereiding. Vooruitlopend daarop wordt die eindsituatie nu al zoveel mogelijk in de praktijk gebracht. Dit is een gedeelde wens van de regio en het kabinet.
- Om dit te regelen is op 22 november 2018 een overeenkomst gesloten tussen de Staat en de NAM. Uitgangspunt van deze overeenkomst is dat de minister van EZK verantwoordelijk is voor het veiligheidsbeleid en dat de daaruit voortvloeiende versterkingsuitgaven voor rekening van de NAM komen.
- De overeenkomst geeft hiermee ruimte om de invulling van het versterkingsbeleid samen met de regionale partijen vorm te geven zonder dat betrokkenheid van de NAM hiervoor vereist is. Deze overeenkomst dekt de benodigde versterking voor alle gebouwen in het aardbevingsgebied. De IBOV dient ter overbrugging van de periode tot een wettelijke heffing.
- Waar in de IBOV de financiële draagplicht is geregeld, wordt in de IBOV+ geregeld dat de NAM de contractuele bevoegdheden in het PSB-contract overdraagt aan de Staat. Dit is nodig om de aansturing van de versterkingsoperatie volledig bij de NCG te beleggen. De geldigheid van deze overeenkomst is tot 31 december 2019 en loopt parallel met de geldigheid van het huidige PSB-contract dat geldt tussen de NAM en het CVW.
- De IBOV+ geldt tot 1 januari 2020 (einde van het PSB-contract).

Ad 2 Samenwerkingsovereenkomst tussen NCG-CVW

- In dit document maken NCG en CVW afspraken over hun onderlinge samenwerking. Er is vastgelegd dat de NCG het CVW operationeel aanstuurt.
- De SOK geldt tot 1 januari 2020.

Ad 3 Instellingsbesluit NCG

- Dit besluit wordt aangepast. Belangrijkste wijzigingen zijn:
 - dat de taken die in de Beleidsregel aan de uitvoeringsorganisatie worden toebedeeld, via het Instellingsbesluit formeel aan de NCG worden gegeven;
 - dat de NCG tot taak krijgt het CVW aan te sturen.
- Daarnaast wordt het Instellingsbesluit geactualiseerd aan de huidige situatie.

Ad 4. Mandaatbesluit directeur NCG

- Hierin wordt vastgelegd dat de directeur NCG besluiten mag nemen namens de minister zolang deze in overeenstemming zijn met:
 - De Beleidsregel;
 - Het Instellingsbesluit NCG;
 - De Kaders versterken.
- Op deze manier is geborgd dat beslissingen van de NCG in overeenstemming zijn met de IBOV, en dus dat NAM deze betaalt.

Ad 5. PSB-contract

- Met NAM en CVW wordt vastgelegd dat zij er voor zorgen dat het PSB-contract niet in de weg staat om de afspraken mogelijk te maken. De Staat is hier in geen partij.